

RTU studiju kurss "Terminoloģija un terminogrāfija"**33000 Datorzinātnes, informācijas tehnoloģijas un enerģētikas fakultāte****Vispārējā informācija**

Kods	DE0803
Nosaukums	Terminoloģija un terminogrāfija
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Marina Platonova - Doktors, Institūta direktors
Mācībspēks	Tatjana Smirnova - Doktors, Asociētais profesors Zane Seņko - Docents (praktiskais) Anita Helviga - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Studiju kurss nodrošina studējošajiem informāciju par terminoloģijas veidošanas, plānošanas, pētīšanas un lietošanas principiem, tās atveides iespējām, kā arī par terminogrāfijas pārvaldības sistēmām. Studiju kurss sniedz informāciju par terminoloģijas plānošanas aktivitātēm un elektronisko pārvaldību. Terminoloģijas elektroniskā pārvaldība palīdz sistematizēt dažādus savstarpēji atkarīgus posmus, proti, dokumentācijas organizēšanu, datu tveršanu, uzglabāšanu, rediģēšanu, kontroli un atjaunošanu, izmantojot vairākus datu bāzes rīkus. Studiju kursa laikā studējošie pilnveido savas zināšanas un sapratni par apgūstamo studiju kursu, kā arī patstāvīgi lasa literatūru par mācību vielu. Studējošie daļās ar personīgo terminu datu bankas izveides paraugiem, lai veiktu savstarpēju vērtēšanu, un apspriež veiksmīgas terminrades stratēģijas, biežāk sastopamās grūtības un veidus, kā risināt dažādus ar terminoloģijas atveidi saistītus jautājumus.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa galvenais mērķis ir paplašināt studējošo zināšanas par terminoloģijas darināšanas un izmantošanas, kā arī par tas pārvaldības iespējām. Īpaša uzmanība tiek pievērsta jauno, inovatīvo teoriju pētīšanai gan parādot zināšanas, gan nozīmju veidošanā un terminu darināšanā, gan arī informācijas tehnoloģiju instrumentu, ekspertu sistēmu un terminu datu bāzes lietošanā. Studiju kursa uzdevumi: • attīstīt studējošo prasmi kritiski izvērtēt termina koncepciju un nozīmes aprakstīšanas iespējas; • iepazīstināt studējošos ar tradicionālajām terminoloģijas teorijām un veicināt viņu interesi jauno terminoloģijas zinātnes attīstības virzienu izpētē; • attīstīt studējošo prasmi analizēt mūsdienu terminoloģisko un terminogrāfisko teoriju metodes un darba principus.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Individuālo mācīšanas stratēģiju attīstīšana, lai apgūtu terminu darināšanas veidus un pamatprincipus; personīgās terminu datu bāzes prezentēšana izvēlētajā zinātniski tehniskajā jomā, kurā ir piemēri no dažādiem tekstiem.

Literatūra	Obligātā. // Obligatory : Baltiņš, M. (red.) . Terminoloģija: Teorija, Vēsture, Prakse. LU Akadēmiskais apgāds, 2024. Iļinska, Larisa,. Green Light for Terminology Development : Chapter 21/ Larisa Iļinska, Marina Platonova, Tatjana Smirnova Cabré, M. Teresa. Terminology : theory, methods and applications /M. Teresa Cabré ; ed. by Juan C. Sager ; transl. by Janet Ann DeCesaris Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins Publ. Co, cop. 1999, XII, 247, [1] p. : diagr. Dynamics and terminology : an interdisciplinary perspective on monolingual and multilingual culture-bound communication /edited by Rita Temmerman, Vrije Universiteit Brussel ; Marc Van Campenhoudt, ISTI - Haute École de Bruxelles., vi, 305 lpp. : ilustrācijas ; 25 cm. Mitchell, J. B. A.. A practical guide to scientific and technical translation : publishing, style and terminology /James Brian Alexander Mitchell, Anca Irina Florescu-Mitchell., xii, 173 lpp. : ilustrācijas ; 24 cm Baltiņš. M. (red.). Terminoloģija: Terorija, Vēsture, Prakse. Latvijas Universitāte, 2024. Terminrade Latvijā senāk un tagad : Latvijas Zinātņu akadēmijas Terminoloģijas komisijas 70 gadu jubilejas konferencei veltīts īsrakstu krājums /[atbildīgais par izdevumu Māris Baltiņš ; redaktors: Ieva Jansone, Regīna Jozauska ; recenzenti: Ina Druvieta, Zaiga Ikere] ; Latvijas Zinātņu akadēmijas Terminoloģijas komisija. Rīga : Zinātne, ©2016 (Drukātava), 158, [1] lpp. : tabulas ; 21 cm. Skujiņa, Valentīna,. Latviešu terminoloģijas izstrādes principi / V. Skujiņa ; recenzenti: D. Nītiņa, J. Baldunčiks ; Latvijas Zinātņu akadēmija. LU Latviešu valodas institūts. Rīga : Latviešu valodas institūts, 2002., 223, [1] lpp. : shēmas ; 20 cm. Platonova, Marina,. Terminu darināšana un lietošana tematiskajā laukā "vide un ekoloģija" : kontrastīvā analīze = Term Formation and Application in the Thematic Field "Environment and Ecology" : Contrastive Analysis : promocijas darba kopsavilkums/ M.Platonova ; Latvijas Universitāte. Humanitāro zinātņu fakultāte ; zin. vad. A.Veisbergs. Rīga : Latvijas universitāte, 2011., 54 lpp. Papildu. // Additional : Meaning in Translation : illusion of precision /edited by Larisa Ilynska and Marina Platonova., xiii, 463 lpp. : diagrammas, ilustrācijas, tabulas ; 22 cm Iļinska, Larisa,. Coinage and Application of Metaphoric Terms in Scientific and Technical Texts: Contrastive Approach / Larisa Iļinska, Tatjana Smirnova, Marina Platonova Platonova, Marina,. Striving for Precision: Biblical Allusions in Terminology : Chapter 10/ Marina Platonova Platonova, Marina,. Beyond Colour: The Evolution of Meaning Representation / Marina Platonova, Larisa Iļinska ISO 1087-12000. Terminology work – Vocabulary – Part 1: Theory and application. . Geneva: International Organization for Standardization. ISO 704 2009. Terminology work – Principles and methods. Geneva: International Organization for Standardization.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Angļu valoda B2 līmenī saskaņā ar Eiropas kopējām vadlīnijām, ja studiju kurss tiek apgūts angļu valodā

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Ievadlekcija. Terminoloģijas pārvaldības metodes un mērķi.	2	3	0	0
Definīcijas. Konceptiem piesaistītie termini. Konkrētajā nozarē vai sfērā lietotie koncepti un konceptu struktūras.	2	3	0	0
Klasifikācijas sistēmas. Terminoloģijas klasifikācijas sistēmu lietošana un salīdzināšana.	2	3	0	0
Ekvivalenta un neekvivalenta terminoloģija. Bilingvāla vai daudzvalodu terminoloģija.	2	3	0	0
Jaunu terminu darināšana. Terminoloģijas darināšanas tradīcijas Latvijā: situāciju analīze.	2	3	0	0
Terminoloģijas standartizācija Latvijā: situāciju analīze.	2	3	0	0
Terminoloģijas avotu novērtēšana un apraksts. Terminoloģijas standartizācija un unificēšana.	2	3	0	0
Eiropas terminu datu bāzes sistēma. Standartizācija un eiroteksti.	2	3	0	0
Terminu sastatīšana. Nestandardizēti varianti: situāciju analīze	2	3	0	0
Digitālais aspekts terminoloģijā. Terminoloģijas datu bāzes.	4	6	0	0
Digitālais aspekts terminoloģijā. Terminoloģijas datu bāzes. Autortiesības terminoloģijā.	2	3	0	0
Terminotika. Korpuslingvistika.	2	3	0	0
Infotermini: terminoloģijas centru tīkls.	2	3	0	0
Terminoloģijas pārvaldība: Vārdnīcu veidi. Izklāsts. Specializētā leksikogrāfija.	2	3	0	0
Terminoloģijas plānošana un pārvaldība.	2	3	0	0
Kopā:	32	48	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj atpazīt tradicionālās terminoloģijas teorijas un terminoloģijas zinātnes jaunus attīstības virzienus.	Semināri, diskusijas, praktiskie darbi, eksāmens.
Spēj ilustrēt mūsdienu terminoloģisko teoriju metožu un darba principu izmantošanas iespējas.	Semināri, diskusijas, praktiskie darbi, testi, eksāmens.
Spēj izpētīt terminogrāfijas teorētiskās un praktiskās pamatnostādnes.	Patstāvīgais darbs, praktiskie darbi, testi.
Spēj atšķirt terminu datu bāzes un to veidošanas principus un metodes.	Semināri, patstāvīgais darbs, eksāmens.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Semināri, diskusijas	15
Praktiskie darbi, testi	30
Patstāvīgais darbs	15
Eksāmens	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	0.0	32.0	0.0		*	